

Dosarul nr. 3ra-311/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Întreprinderea cu Capital Străin „7 Elements” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea
actului administrativ,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „7 Elements”
Societate cu Răspundere Limitată, casată integral hotărârea din 31 mai 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a
fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 30 octombrie 2018, ÎCS „7 Elements” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că între ÎCS „7 Elements” SRL și SA „Apă-
Canal Chișinău” a fost încheiat contractul de furnizare a apei uzate și de recepționare
a apelor uzate nr. 294234 din 13 februarie 2012 și contractul privind recepționarea
și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 2-294-4/15ps din
26 martie 2012.

A relatat că prin scrisoarea nr. 1200/786 din 23 martie 2017, SA „Apă-Canal
Chișinău” a anunțat despre rezilierea din data de 1 mai 2017 a contractului privind
recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 2-
294-4/15ps din 26 martie 2012, iar raporturile de recepționare și evacuare a apelor
uzate vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui acord bilateral, întocmit în
conformitate cu prevederile legislației mediului, inclusiv Regulamentului privind
cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare
sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin hotărârea

Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2016, în care vor fi stabilite condițiile de deversare a apelor uzate în sistemul public de canalizare, reieșind din particularitățile de producție a companiei reclamante.

A menționat că până în prezent pârâtul nu a elaborat un asemenea contract și nu a fost prezentat spre semnare care ar stabili particularitățile de activitate a companiei, în scopul deversării obiective a apelor uzate în sistemul public, iar în lipsa unui asemenea contract, nu sunt deversate și tarificate obiectiv serviciile de canalizare în cazul depășirii normelor concentrațiilor maxim admisibile cu aplicarea tarifului diferențiat în privința ÎCS „7 Elements” SRL.

A indicat că la data de 8 august 2018, reprezentanții Secției inspecție și control a SA „Apă-Canal Chișinău”, au prelevat probele cu scopul determinării indicilor fizico-chimici din apele uzate și corespunderii calității lor normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA).

Conform scrisorii nr. 1200/11200 din 17 august 2018, SA „Apă-Canal Chișinău” i-a prezentat rezultatele probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare și prelevate pe data de 8 august 2018 din căminul de control, potrivit cărora s-a depistat o depășire a normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA) și pentru aceste depășiri întreprinderii i se va aplica un tarif diferențiat în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, începând cu luna august 2018 până la prelevarea următoarelor probe.

A explicat că în baza rezultatelor probelor prelevate, de către SA „Apă-Canal Chișinău” a fost eliberată factura fiscală AAE 8684307 din 30 august 2018 și Anexa-1 la factura fiscală AAE 8684307 din 30 august 2018 în sumă de 3 980,99 lei pentru serviciile de canalizare în cazul depășirii normelor CMA (cu aplicarea tarifului diferențiat) în baza calculului 948 din 8 august 2018.

A subliniat că rezultatele probelor efectuate de către furnizorul SA „Apă-Canal Chișinău” sunt dubioase deoarece ÎCS „7 Elements” SRL practică gen de activitate hotelier, hotel de 2 stele, nu are alt gen de activitate și nu practică activitate de producere.

În acest context, a mai afirmat că hotelul nu deține restaurant, bar și spălătorie, care ar putea duce la depășirile normelor CMA, aceste servicii sunt contractate de compania reclamantă la companiile de profil, fapt ce se dovedește prin contractele de prestări servicii privind spălarea lenjeriei nr. 1/4 din 1 aprilie 2012, acordul adițional nr. 4 din 1 octombrie 2015 la contractul nr. 1/4 din 1 aprilie 2012 și acordul adițional nr. 1/16 la contractul nr. 1/4 din 1 aprilie 2012.

În susținerea opiniei enunțate, a indicat că în activitatea întreprinderii se practică doar menținerea curățeniei.

În acest fel, a considerat că produsele pentru întreținerea curățeniei sunt cele permise pe piață, procurate din magazine autorizate, care dețin certificate de conformitate, drept dovadă servesc facturile fiscale nr. AAE 1119637 din 19 aprilie 2018, nr. AAD 9701273 din 21 mai 2018, nr. AAE 3801822 din 16 iunie 2018, nr. AAB 529677 din 28 iulie 2017, nr. AAE 8388392 din 23 august 2018, care demonstrează cantitatea și calitatea produselor.

Iar, utilizarea acestor produse nu pot duce la depășirile normelor CMA, prezentate de SA „Apă-Canal Chișinău”.

A obiectat în acest sens că aplicarea coeficienților tarifului diferențiat în cazul depășirii normelor CMA de către SA „Apă-Canal Chișinău” nu este justificată, fiind abuzivă, deoarece nu s-a ținut cont de particularitățile activității întreprinderii, și la moment nu a fost prezentat consumatorului vreun contract ajustat la particularitățile de activitate a companiei, obligație asumată de către furnizor prin scrisoarea nr. 1200/3786 din 23 martie 2017.

A relatat că nefiind de acord cu factura fiscală înaintată spre plată, în temeiul art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, la data de 13 septembrie 2018 a înaintat cerere prealabilă către SA „Apă-Canal Chișinău”, prin care a solicitat, anularea facturii fiscale AAE 8684307, Anexa-1 din 30 august 2018 pentru serviciile de canalizare în cazul depășirii normelor CMA (cu aplicarea tarifului diferențiat), eliberate de către SA „Apă-Canal Chișinău”.

A opinat că prin scrisoarea nr. 1200/14192 din 11 octombrie 2018, SA „Apă-Canal Chișinău” neîntemeiat a refuzat anularea facturii fiscale, motivând că legalitatea acestora rezultă din pct. 4.1.15 al contractului de furnizare a apei uzate și de recepționare a apelor uzate nr. 294234 din 13 februarie 2012, prin care ÎCS „7 Elements” SRL și-a asumat obligația de a achita costul apei uzate conform tarifelor fixate în lista de prețuri, iar în cazul depășirii concentrație maxim-admisibile pentru apele uzate evacuate, plata pentru apa livrată și recepționarea apelor uzate se va efectua conform tarifelor diferențiate pentru luna gestionată conform normativelor în vigoare.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 22 alin. (18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019).

A solicitat anularea facturii fiscale nr. AAE 8684307, Anexa-1 din 30 august 2018 la factura fiscală nr. AAE 8684307 din 30 august 2018 în sumă de 3 980,99 lei, pentru serviciile de canalizare în cazul depășirii normelor CMA (cu aplicarea tarifului diferențiat), eliberată de către SA „Apă-Canal Chișinău”.

Prin hotărârea din 31 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă în ordinea contenciosului administrativ de ÎCS „7 Elements” SRL împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea actului administrativ.

La 6 iunie 2019, ÎCS „7 Elements” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 31 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de ÎCS „7 Elements” SRL pe marginea hotărârii din 31 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rășcani, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „7 Elements” SRL către SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea actului administrativ, a fost admis ca întemeiat. A fost casată integral hotărârea din 31 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „7 Elements” SRL, fiind dispusă anularea facturii fiscale seria AAE 8684307 din 30 august 2018 în sumă de 3 980,99 lei, emisă de SA „Apă-Canal Chișinău”, cu dispunerea întoarcerii executării.

La 11 ianuarie 2020, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și bazată pe concluzii eronate, fiind pasibilă de casare pe motivul încălcării esențiale și aplicării eronate a normelor de drept material.

A declarat că SA „Apă-Canal Chișinău” furnizează servicii de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate în baza contractului nr. 294234 din 13 februarie 2012 semnat cu ÎCS „7 Elements” SRL.

Prin urmare, având în vedere că Contractul privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 2-942-34/15 din 26 martie 2012 a fost reziliat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău” prin declarație unilaterală, începând cu data de 1 mai 2017, este în vigoare și se aplică corespunzător prevederile Contractului nr. 294234 din 13 februarie 2012 privind livrarea apei și recepționarea a apelor uzate.

A considerat că calculul tarifului diferențiat a fost efectuat strict conform prevederilor Contractului nr. 294234 din 13 februarie 2012, prin prisma dispozițiilor art. 22 alin. (18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În temeiul art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar în conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 noiembrie 2019.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 18 decembrie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 27, vol. II).

Astfel recursul depus la data de 11 ianuarie 2019, este în termen.

La 14 februarie 2020, ÎCS „7 Elements” SRL a depus referința prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin încheierea din 11 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost numită examinarea recursului depus de SA „Apă-Canal Chișinău” în complet de 5 judecători.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Prin prisma art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Actele cauzei denotă că ÎCS „7 Elements” SRL înaintând acțiunea în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, a solicitat anularea facturii fiscale nr. AAE 8684307, Anexa-1 din 30 august 2018 la factura fiscală nr. AAE 8684307 din 30 august 2018 în sumă de 3 980,99 lei, pentru serviciile de canalizare în cazul depășirii normelor CMA (cu aplicarea tarifului diferențiat), eliberată de către SA „Apă-Canal Chișinău”.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către ÎCS „7 Elements” SRL, instanța de apel a considerat că acesta urmează a fi admis, iar hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost admisă.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz, instanța de recurs reține că decizia instanței de apel, a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, respectiv nu poate fi menținută.

Astfel, la caz, se va nota că la data de 27 noiembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat în ședința publică, dispozitivul deciziei sale (f. d. 14, vol. II).

Conform acestui act judecătoresc și înregistrării audio a ședinței de judecată:

Apelul declarat de ÎCS „7 Elements” SRL pe marginea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 31 mai 2019, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „7 Elements” SRL către SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea actului administrativ-se admite întemeiat.

Se casează integral hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 31 mai 2019, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „7 Elements” SRL către SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea actului administrativ și pe cauza dată se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „7 Elements” SRL și se dispune anularea facturii fiscale seria AAE 8684307 din 30 august 2018 în suma de 3 980,99 lei, emisă de SA „Apă-Canal Chișinău”, cu dispunerea întoarcerii executării.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme

de Justiție conchide că decizia din 27 noiembrie 2019 a instanței de apel este adoptată cu încălcarea legislației procedurale, respectiv nu poate fi menținută.

În acest sens, se va menționa că din înregistrarea audio a ședinței de judecată și a dispozitivului instanței de apel pe suport de hârtie (f. d. 14, vol. II), rezultă că dispozitivul deciziei motivate nu corespunde după conținut și formă cu dispozitivul deciziei pronunțate de instanța de apel la 27 noiembrie 2019 (f. d. 25, vol. II), menționându-se într-un mod extrem de confuz că:

Se casează integral hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 31 mai 2019 și pe cauza dată se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite integral cererea de chemare în judecată depusă de către ÎCS „7 Elements” SRL către SA „Apă-Canal Chișinău” privind anularea actului administrativ.

Se anulează Factura fiscală AAE 8684307 din 30 august 2018 și Anexa - 1 la Factura fiscală AAE 8684307 din 30 august 2018 în suma de 3 980,99 lei și se dispune întoarcerea executării sumei de 3 980,99 lei.

Drept urmare, este evident că dispozitivul deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2019 anexat la materialele cauzei nu corespunde cu dispozitivul pronunțat de către instanță de apel în cadrul ședinței de judecată, după revenirea din camera de deliberare, ce indubitabil indică la faptul că decizia a fost adoptată cu încălcarea normelor de procedură la judecarea prezentei cauze.

Ori, prin dispozitivul deciziei motivate s-a decis și anularea Anexei - 1 la Factura fiscală AAE 8684307 din 30 august 2018 și suma exactă a întoarcerii executării – 3 980,99 lei, concluzii ale instanței judecătorești ce nu se conțin în dispozitivul pronunțat de către instanța de apel și anexat pe suport de hârtie la dosar.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Prin prisma art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

De asemenea, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță, să coincidă cu probele administrate și admise de către instanță și să fie clare, complete și expuse într-o consecutivitate logică.

Or, potrivit art. 241 alin. (6) CPC, dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

În consecință, raportând circumstanțele stabilite la normele de drept guvernate de raportul juridic litigios, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează, că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc în mod incert cu referire la soluția care a fost pronunțată.

Aici, instanța de recurs ține să menționeze că, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse judecării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Sub aspectul celor relatate se constată că decizia instanței de apel nu conține o soluție clară la care s-a ajuns, astfel instanță de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Din considerentele arătate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Se casează integral decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „7 Elements” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu